

היבטים לשוניים בפרשת חקת סט

דקדוקי מילים בפרשת חקת ובהפטרה ובראשון של בלק

יט ב וַיִּקְחֻ: וַאֲוֹ בִשׁוּוֹא נֵע. אֲלִיָּד פָּרָה: הַפִּ״א רְפוּיָה.
יט ז וְכַבֵּס: הַבִּ״ת בִּסְגוּל וְלֹא בְצִירִי, וְכֵן בַּפְסוּק י. וְאַחַר יָבֵא אֶל-הַמַּחֲנֶה: טַעַם טַפְחָא בְתִיבַת
וְאַחַר
יט יב הוּא יִתְחַטֵּא-בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהַר: יֵשׁ לַעֲמוּד מַעַט אַחַר קְרִיאַת
הַשְּׁבִיעִי לְהַדְגִישׁ אֶת הָעוֹבְדָה כִּי הַהִפְסַק הָעִיקָרִי בְתִיבָה זֹו וְלֹא בְתִיבַת הַתְּבִיר, אַחֲרַת מִתְקַבְּלַת
מִשְׁמַעוֹת שְׂאִינָה נְכוֹנָה וְכֵן הַדְּבַר גַּם בְּחִצֵּי הַשְּׁנִי שֶׁל הַפְּסוּק: הוּא יִתְחַטֵּא-בּוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי - יִטְהַר וְאִם-לֹא יִתְחַטֵּא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי - לֹא יִטְהַר
יט יד בְּאֶהֱל: הַבִּ״ת בִּשׁוּוֹא
יט טז בְּחַלֵּל-חֶרֶב: גַּעִיָּה בְבִ״ת הָרֵאשׁוֹנָה
יט יח הָיוּ-שָׁם: גַּעִיָּה בַּה״א. בְּעֶצֶם הַבֵּית פְּתוּחָה¹ בְּחַלֵּל: הָעַמְדָה קְלָה בְבִ״ת לְצִיּוֹן מִיּוֹדַע
כ א כָּל-הָעֵדָה: הַטַּעַמָּה כְּפוּלָה עַל תִּיבָה אַחַת
כ ב וְלֹא-הָיָה מֵיָם: טַעַם נִסּוּג אַחֲרֵי לַה״א הָרֵאשׁוֹנָה
כ ד וְלָמָּה: בְּמַלְרַע, וּמ״ם רְפוּיָה, וְכֵן הַדְּבַר גַּם בַּפְּסוּק הַבֵּא
כ ה הָרַע: רִ״שׁ קְמוּצָה.
כ ח וְהִשְׁקִיתָ: בְּמַלְרַע
כ יג אֲשֶׁר-רָבּוּ: בְּמַלְרַע, יֵשׁ לְהִזְהַר לֹא לְהַבְלִיעַ רִ״שׁ אַחַת לְתוֹךְ הַשְּׁנִיָּה
כ יד מִצְאָתָנּוּ: הַטַּעַמָּה בַּאֲל״ף הַקְּמוּצָה, וְלִכְּנֵן הַתִּ״ו שֶׁלֹּא אַחֲרֶיהָ בִּשׁוּוֹא נַח
כ יז נִעְבְּרָה-נָא: הָעִי״ן בִּשׁוּוֹא נַח. דְּרָדָּה הַמְּלִיךָ נִלְיָה: כִּךְ הַטַּעַמָּה עַל פִּי רֹב הַדְּפוּסִים
כ יט בְּמִסְלָה: גַּעִיָּה בְבִ״ת וְהַמ״ם בִּשׁוּוֹא נֵע לֹא דָגֵשׁ.
כ א וַיִּלְחָם: בְּמַלְעִיל, כֵּן הַדְּבַר בְּהַמְשָׁךְ בַּפְּסוּק כֵּן
כ א ד לְסַבֵּב: הַבִּ״ת הָרֵאשׁוֹנָה רְפָה, כֵּן הַדְּבַר לְפִי בֵּן אֲשֶׁר, וְכַתֵּר אַרְס צוּבָא.
כ א ה בְּאֵלְקִים: הַאֲל״ף אֵינָה נִשְׁמַע. קִצָּה: הַטַּעַם בְּקו״ף מַלְעִיל²
כ א ו וַיִּשְׁלַח: הַשִּׁ״ן בְּפִתַח וְלֹא בִּשׁוּוֹא. מִיִּשְׂרָאֵל: הַמ״ם בְּחִירָק חִסֵּר וְכֵן גַּם הַיּוֹד הַדְּגוּשָׁה
שֶׁלֹּא אַחֲרֶיהָ
כ א ז וַיִּסָּר: בְּמַלְרַע, הוּא״ו בִּשׁוּוֹא נֵע
כ א יא מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ: יֵשׁ לְהַקְפִּיד עַל הַפְּרִדַּת הַתִּיבּוֹת שֶׁלֹּא יִשְׁמַע שֶׁהַ״א שֶׁבְּרֵאשׁ הַתִּיבָה
הַשְּׁנִיָּה תִשְׁתַּיֵּךְ לְסוֹף הַתִּיבָה הַקּוּדְמַת
כ א יג וַיַּחֲנוּ: בְּטַעַם רְבִיעַ, לֹא בְּגִרְשִׁים³
כ א יד יֶאֱמָר: הַמ״ם בְּפִתַח.
כ א טו לְשַׁבֵּת: הַלַּמ״ד בִּשׁוּוֹא, לֹא בְּקַמֶּץ.
כ א יח שָׂרִים: שִׁ״ן שְׂמַאֲלִית
כ א כ וַנִּשְׁקָפָה: בְּמַלְעִיל
כ א כב אֶעְבְּרָה: הָעִי״ן בִּשׁוּוֹא נַח
כ א כג יִהְיֶה: הַיּוֹד מוֹטַעַמַת וְקְמוּצָה בְּקַמֶּץ רַחֵב, וְהַ״א בִּשׁוּוֹא נַח, כֵּן הַדְּבַר גַּם בְּהַפְּטָרָה.

¹ אופייני לה"א הידיעה לפני עי"ן.

² המטעים בצד"י עובר לזמן בינוני (הווה).

³ עיין "כא"צ והנוסח...." עמ' 52

כא ל וַנְשִׂים: הַנְּוִן בַּפֶּתַח. מִדְּבָא: הַדְּלִ"ת בַּשׁוּוֹא נַע
כא לב אֶת-יְעֹזֵר: הַעִי"ן בַּשׁוּוֹא נַח
כא לב וַיִּזְרַשׁ אֶת-הָאֲמָרִי אֲשֶׁר-שָׁם: הַטַּפְחָא בַּתִּיבַת וַיִּזְרַשׁ⁴

הַפֶּתַח חֻקַּת שׁוּפְטִים יֵא:

ב וַיֹּאמְרוּ לוֹ: טַעַם נִסּוּג אַחֲזֵר לִי"ד
ח וְהִלְכֶתָּ... וְנִלְחַמְתָּ: מַלְרַע.
ז בְּאַתָּם: בַּמְלַרַע. עֲתָה: מַלְעִיל, בַּפֶּסוּק הַבֵּא עֲתָה מַלְרַע
ט לְהִלְחָם: הַטַּעַם בַּח"ת וְהִיא בַצִּירִי. בַּנִּיגוּד לַפֶּסוּק כֹּז
יג בְּעֲלוֹתוֹ: הַעֲמָדָה קִלְה בַבִּי"ת לַמְנוּע הַבִּלְעַת הַעִי"ן הַחֲטוּפָה
טז כִּי בְּעֲלוֹתָם מִמְצָרִים: טַעַם טַפְחָא בַּתִּיבַת כִּי
יז אֶל-מִלְךְ אֲדוֹם | לְאֲמָר: פֶּסֶק בֵּין תִּיבּוֹת אֲדוֹם וּבֵין לְאֲמָר. אֲעֲבָרָה-נָא: הַעִי"ן בַּשׁוּוֹא נַח
יח וַיִּסָּב: הַסַּמ"ךְ בַּקִּמְץ קֶטֶן
כא ה' אֱלֹהֵי-יִשְׂרָאֵל: יֵשׁ לְשִׁים לֵב לְקוּשֵׁי הַמַּתְעוֹרֵר בַּקְרִיאַת תִּיבּוֹת אֵלוֹ וְטַעֲמִיהֶן
כז לְהִלְחָם בֵּי: טַעַם נִסּוּג אַחֲזֵר לַלִּמ"ד וְכֵן הַדְּבַר בַּהֲמַשֵּׁךְ בַּפֶּסוּק לֵב

רֵאשׁוֹן שֶׁל בִּלְק בַּמְדַּבֵּר כֹּב:

ד אֶת יֶרֶק הַשָּׂדֶה: טַעַם טַפְחָא בַּתִּיבַת אֶת
ה פְּתוּרָה: הַטַּעַם מִימִין לַפ"א, הַהֲטַעְמָה בַּתִּי"ו, בַּמְלַעִיל
ו וְעֲתָה: הַקּוּרָא אֶת הַעִי"ן כִּמוֹ אֶל"ף מִשְׁנָה אֶת מִשְׁמַעוֹת הַכְּתוּב. אֲרָה-לִי: הַעֲמָדָה קִלְה בַּאֶל"ף.
וַאֲגַרְשָׁנוּ: הַרִי"ש בַּשׁוּוֹא נַע וְלֹא בַּחֲטָף
יֵא קָבָה-לִי: הַעֲמָדָה קִלְה בַּקו"ף
יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-בְּלָעַם: יֵשׁ לְשִׁים לֵב לְטַעֲמִים בַּפֶּסוּק זֶה, רַבִּים הַקּוּרָאִים הַמַּתְבַּלְבְּלִים
וְקוּרָאִים מִרְכָּא-טַפְחָא כֹּבַר בַּתְּחִילָתוֹ. הַדְּבַר נוֹבַע מִכֵּךְ שֶׁהֵאֲתַנְח⁵, קוּטַע אֶת דְּבַרֵי הַבּוּרָא אֵל בִּלְעַם
בַּאֲמָצַע וּמַחֲלַק אֶת הַדִּיבּוּר לְשִׁנָּיִם: לֹא תִלְךְ עִמָּהֶם לֹא תֹאֵר אֶת-הָעַם

⁴ בַּנִּיגוּד לַתּוּרָה קְדוּמָה הַסּוּבֵר כִּי טַעַם זֶה יִבּוּא עַל תִּיבַת 'הָאֲמָרִי'

⁵ א"ה: הַסּוּבֵר כִּמּוֹ פַעֲמִים שֶׁהַפְּתִיחָה שֶׁל הַפֶּסוּק הִיא לַפְּנֵי הָאֲתַנַּח. וְהָאֲתַנַּח חוּצָה אֶת הַחֲלֵק הָעֵיקָרִי שֶׁל הַפֶּסוּק כְּלוֹמֵר אֶת דְּבַרֵי ה' אֵל בִּלְעַם.